

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmon) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Portugalia. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Rosya. — Montenegro. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Dary na Moguncyę.)

Wiedeń, 25go stycznia. Litografowana korespondencya austryacka podaje szczegółowy przegląd darów pieniężnych, jakie do 16. b. m. wpłynęły z rozmaitych części monarchii na wsparcie dotkniętych eksplozją mieszkańców Moguncyi.

Mianowicie wpłynęło: Z niższej Austrii 76.203r. 3kr. (miedzy tem 8r. w srebrze, 1 pięćprocentowa obligacya pożyczki państwa na 50r., 1 moneta 5 frankowa, 3 napoleondory, 10 talarów pruskich, 4r. waluty reńskiej i 12 dukatów); z wyższej Austrii 2269r. 53k., z Czech 5132r. 42²/₄k.; z Morawii 5681r. 23¹/₄k.; ze Szląska 1810r. 59³/₄k.; z Galicyi (z krakowskiego okręgu administracyjnego) 253r. 20³/₄k.; z Węgier a to 1) z Odenburskiego okręgu administracyjnego 500r.; 2) z Budzińskiego okręgu 2433r. 33k (prócz tego 1 talar związkowy i 32 dukatów), 3) z Preszberskiego okręgu 2229r. 18²/₄k.; z Województwa Serbskiego z Banatem Temeskim 1697r. 14k (także 10 dukatów); z Istrii 5704r. 17³/₄k.; z Karyntyi 1263k. ²/₄k.; z Tyrolu 517r. 4k.; ze Styrii a mianowicie od towarzystwa śpiewaków męskich w Graeu 123r. 1kr., za pośrednictwem c. k. naczelnego komendy armii 6350r. (miedzy tem 380r. w srebrze); z zagranicy 1) z Konstantynopola 256 duk., 2) z Ruszcza 100 duk.; 3) ze Skutar 52r. 5k., 4) z Modeny 5r.; przeto razem 411 duk. i 112 255r. 55³/₄k. (1 obligacya pożyczki państwa na 50r., 3 napoleondory, 1 moneta 5 frankowa, 10 talarów pruskich, 4r. waluty reńskiej, 1 ćwierćtalar.)

Doliczywszy do tego znaczne dary Ich Mości Cesarstwa w kwocie 22.000r. i dostojnych członków najwyższego domu cesarskiego w sumie 19 000r. wyosi ogólna suma składek 153.255r. 55³/₄kr. 411 dukatów i wyż wymienione kwoty.

Z resztą nienastąpiło jeszcze zamknięcie tych składek i nieomieszkamy w swoim czasie podać do wiadomości dalsze ich rezultaty.

Ameryka.

(Sprawa Walkera.)

Nowy York, 6. stycznia. W Izbach kongresu wzięto pod obrady sprawę Walkera. Żądano przedłożenia aktów w tej sprawie. W senacie ganił generał Quitman uwięzienie Walkera przez komandora Pauldinga. W tej samej myśli wyrażał się Stevens z Georgii, a uważając postępowanie Pauldinga za hańbę wyrządzoną całemu narodowi, twierdził, że Walkera należałoby wyprawić natychmiast wraz z ludźmi do Nikaraguy. Walker bawi jeszcze w Washingtonie i jak słyhać układa podanie do prezydenta.

Portugalia.

(Potwierdzenie ślubnego kontraktu. — Reforma w sądownictwie.)

Lizbona, 15. stycznia. Ślubny kontrakt Króla z księżniczką Stefanią Hohenzolernu potwierdziła Izba deputowanych dnia 14. b. m. na tajnem posiedzeniu. Na drugiem, także tajnem posiedzeniu wzięto pod obrady wniesione zazalenie na ministra sprawiedliwości względem parcyalnego obsadzenia sędziów, przyczem uznano jednogłośnie potrzebę reformy w sądownictwie. W wyższej Izbie zamysłają także wystąpić z opozycją przeciw niektórym punktom tronowej mowy.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Bal u dworu. — Królowa afrykańska zaproszona do Londynu. — Agitacya przeciw emigracji murzynów. — Doniesienia z Chin.)

Londyn, 22. styczn. Co z wczorajszego balu dworskiego doszło do publiczności, znajduje się w jednoznacznej osnowie we wszystkich niemal dziennikach dzisiejszych. Przeszło dwiestu zaproszonym przeszkodziła żałoba familijna przybyć na bal do dworu. Oprócz bowiem licznych rodzin, które oplakują poległych w Indyach, noszą

obecnie żałobę za zmarłemi krewnemi kilka najznakomitszych domów arystokratycznych mianowicie Sutherland, Carlisle, Villiers, Winchilsea i Argyl. Lekkiej żałoby nie wykluczał dwór z przedwczorajszego zebrania.

— Dzienniki sławią piękny rys charakteru ze strony Królowej i dostojnej panny młodej, ze rozesłały zaprosiny na wesele do starych sług domowych w Windsorze, Osborne, House i Balmoral.

— Jej królewska Mość powołała młodą Królowę afrykańską Sare Bonnetę Forbes z Chatam do Londynu, gdzie otrzymała odpowiednie wychowanie. Młoda Królowa liczy lat 18 i ma być bardzo pojętną. Przed kilką laty przywiózł ją kapitan Forbes na okręcie „Boneta“ z zachodnich wybrzezy afrykańskich do Anglii, i ztąd powstało jej dzisiejsze nazwisko.

— Przy salwach armatnich na cześć przybycia księcia pruskiego odoiosto dwóch kanonierów bądź z nieostrożności bądź dla uszkodzenia samych armat ciężkie rany w ręce i ramiona. Obudwóch zaniesiono do szpitalu w Dover.

— Izba handlowa w Liwerpolu podała do rządu prośbę względem dobrowolnych niewolników murzyńskich, których z Afryki wwozi francuski rząd. W tej prośbie oświadcza Izba, że zadne przezorności środki nie zdołają przeszkodzić, by to wychodźstwo nie zmieniło się w dawny handel niewolnikami, nawet że to nastąpiło już według doniesień z Lagos, przeto ażeby ministerium wszelkiego dolożyło starania, odprowadzić francuski rząd od tego planu.

— Parostatek „Pera“, który z podróżnymi z Indyi i Chin przybył wczoraj do Southamptonu, nieprzywozi z Indyi nikogo z wychodźców. Pomiędzy podróżnymi z Chin znajduje się holenderski kapitan Hoogenstraten, znany z tego, że stracił swój okręt „Helena“ w pobliżu Hongkongu. Chincezy zabrali mu wszystko, co tylko wpadło im w ręce, nawet kapitana i załogę obrali ze sukien do naga. Najprzód pytali „Czy wy Anglicy?“ Kapitan odpowiedział: „Dlaczego? po angielsku bardzo dobrze“. Chincezy na to odpowiedzieli: „Nie, po angielsku bardzo źle“, więc powiedział kapitan, że jest Holender. To pomogło przynajmniej tyle, że jemu i jego towarzyszą darowano życie. Później ulitowały się jakiś dwie kobiety i okryły nagich w łachmany.

Francya.

(Królowa Audhy w Paryżu. — Ułaskawienie generała Changarnier. — Nowiny dworu. — Szczegóły zamachu z dzienników zagranicznych. — Stan Kabylii. — Wychodźstwo. — Śledztwa. — Nowe aresztacye. — Bal w angielskiej ambasadzie. — Redaktorowie zaprzysięgli. — Mianowania. — Wyprawa na Kochinchinę.)

Paryż, 22. stycznia. Dziś o godzinie 1. w nocy przybyła Królowa Audhy do Paryża i wysiadła w hotelu Lafitte. Orszak jej składa się z 40 do 45 osób.

— Jenerał Changarnier miał otrzymać także bezwarunkowe pozwolenie powrócić do kraju, i jak słyhać będzie z niego korzystał w krótkim czasie.

— Przedwczorajszy bal w Tuillerych wypadł bardzo świetnie. Cesarzowa wystąpiła w prostej sukni tiulowej, garnirowanej tylko w staniku bramówką z zielonego aksamitu.

— Co do początku i rozciągłości spisku podają dzienniki zagraniczne kilka nowszych szczegółów. *Sun* donosi, że na kilka godzin przed zamachem w Paryżu zgromadzili się niektórzy wychodźcy polityczni w Londynie, oświadczać, że właśnie w tym samym czasie mają w stolicy francuskiej ważne zajść wypadki na korzyść rewolucyi socyalnej. Takie same pogłoski obiegały na kilka dni przed zamachem po rozmaitych departamentach Francyi, co zdaje się dowodzić, że spiskowi głosili swe zamiary za pośrednictwem tajnych towarzystw. *Gazeta nowo-pruska* domiemywa się z przedsięwziętych równocześnie aresztacyi w Rzymie i Madrycie, że zamach paryski był tylko punktem środkowym rozgałęzionego szeroko spisku. Od kilkunastu dni już nadechodzą z Neapolu bardziej niepokojące wiadomości niż kiedykolwiek, a rozchodzą się nawet pogłoski, że prowadzone z niezmordowaną gorliwością śledztwo w Paryżu, naprowadziło na ślad sprzysiężenia w Niemczech. Nie podlega nawet żadnej wątpliwości, że w Alsacyi zaszły liczne aresztacye. Cożas do użytych podczas zamachu bomb czyli projektyliów, to przypominają sobie, że przed trybunałem bruxelskim wytoczono dawniej proces dwom wychodźcom paryskim, mechanikom imieniem Jaquot, tudzież jednemu urzędnikowi kolei żelaznej i pewnemu nauczycielowi z Jütich, którzy wspólnie mieli się zajmować podobnemi preparatami. Rząd francuski domagał się wówczas wydania obudwu wychodźców,

ale Belgia wydalila ich tylko z swych granic. Jeden tsz z nich udal sie na wyspe Jersey, gdzie uknuto caly zamach. Z tych poszlak zdaje sie jednak wyplywac, ze do spisku nie nalezeli sami tylko Wlosi ale i Francuzi.

— Wiadomosci z Algierji sa bardzo pomyslnie. I swiezo podbite szczepy Kabylow godza sie z swem polozeniem, i pragna staly utrzymac spokoj, chcac sobie utrate niepodleglosci nagrodzic blagami owocami cywilizacji. Nowo zbudowana warownia „Napoleon“, stala sie w obec podobnych stosunkow centralnym punktem wielce ozywionego ruchu i obrotu. Nalezy sie takze spodziewac, ze wychodzey francuscy, acz nigdy w znacznej liczbie nie wydalali sie z ojczyzny, zechca na przyszlosc osiedlic sie w Algierji, miasto odplywac do Ameryki. Porownoniu wychodztwa miedzy r. 1853 a 1855 podaje nastepujace daty: W r. 1853 osiedlilo sie w Algierji 1437 w Ameryce 7862 wychodzcow francuskich, w 1854 7864 w Algierji a 11.924 w Ameryce, zas w r. 1855 9820 w Algierji a 11.767 w Ameryce.

— Upewnijaj, ze polegajac na odkryciach z wytoczonego w Paryzu sledztwa zamianowaly poselstwa francuskie w Florencji, Rzymie i Neapolu osobne komisji, aby za posrednictwem miejscowych wladz sadowych rozpoczac badania ze wszystkimi tymi, po ktorych mozna sie spodziewac, ze znali blizej spiskowych. Obadwaj rusznikarze powolani zbadać pochwycone bomby skrytobójców, zlozyli wczoraj swe sprawozdanie w gmachu sprawiedliwosci. Pokazuje sie z ich rozbioru, ze jedna taka bomba mogla sto osob zabiec lub zranic. Ukonczone juz powiekszej czesci sledztwo ogranicza sie dotychczas na samych czterech przytrzymanych skrytobójców. Orsini i Piegri nie przestaja zaprzeczac wszystkiemu, Rudio zas zeznal, co wiedzial.

— Wczoraj uwiezono w Longean w departamencie Somme czterech cudzoziemcow w podrózy z Paryza. Jeden z nich ranny byl w czolo.

— Potwierdza sie wiadomosc, ze oboje Cesarstwo beda na balu u angielskiego posla.

— *Independance belge* nadmienia w korespondencji z Paryza, ze wszyscy redaktorowie i zeranci dziennikow beda zawezwani zlozyc przysiege na konstytucje.

— Wiceadmiral Desfosses, mianowany zostal naczelnym wodzem eskadry ewolucyjnej w miejsce admirała Trehouart, kontreadmiral Bonard otrzymal komende dwuch dywizji okrętowych u zachodnich wybrzezy Ameryki, a kapitan okrętu liniowego Pothuan objal dowodztwo nad srebrowym okrętem liniowym „Le Bretagne“, na ktorego pokladzie powiewac bedzie bandera admirała Desfosses.

— Feruk Chau udaje sie 15. lutego do Wloch. Przed swym odjazdem do Teheranu przybedzie jeszcze raz do Paryza.

— Co do zamierzonej wyprawy na Kochinchine zapadla juz stanowcza uchwala. Jak pisza do Gazety kolonjskiej, pragnie rzad francuski posiadac koniecznie kolonie wojskowa w zatoce Turo. Zreszta nie podlega zadnej watpliwosci, ze postanowiona wyprawa nastapi dopiero po zajeciu Kantonu.

Belgia.

(Budzet dotacyi przyjetly. — Do sprawy zamachu. — Proces w Jemappe.)

Bruxela, 21. stycznia. Na dzisiejszem posiedzeniu izby, obradowano w poufny komitecie nad budzetem dotacyi dla izby Senatu, listy cywilnej, apaszow i t. d., pozniej przyjeto go jednoloscnie. Ten budzet wynosi 4,042,942 frankow.

Belgijska wladza wyslala wlasnie do Paryza pod dozorem ajenta policji dziewczynę, ktora nigdy sluzyla w Londynie u przyaresztowanego Pierrego, obecnie zas tutaj byla w sluzbie. Podczas swej obecności w Bruxeli odszukal ja Pierri, i proponowal by na nowo przyjeta u niego sluzbe; jednak dziewczyna nie przyjeta tej propozycji. Zaraz po wykonaniu zamachu na zycie Napoleona, zawiadomil o tem sluzbobawca tej dziewczyny pana de Bavay, poczem odwieziono dziewczynę do Paryza. Ta dziewczyna miala wypowiedziec, ze w domu Pierrego gwałtowna sluzala klótnie miedzy Orsinim a Mazzinim. W tej klótni wyrzucal Orsini Mazziniemu w surowych wyrazach brak energii, a na koncu powiedzial mu, ze gadać umie, ale nie robic.

Proces o zaburzenie w Jemappe ukonczono w Mons przed sadem asyzow. Przysieglým zadano 67 pytan, a po dwugodzinniej obradzie, odpowiedzieli przysiegli na wszystkie pytania co do rabunku ze byla oczywista przemoc, co do podpalenia i zamiaru morderstwa albo udzialu w tych zbrodniach, ze sa „niewinni“; jednego jednak oskarzonego nazwiskiem Mouton uznali winnym kradziezy, poczem najwyzszy sad skazal go na dwa lata wiezienia. Inni zas oskarzeni zostali natychmiast wypuszczeni. Gdyby przysiegli na glowne pytania byli wyznali ze sa „winni“, musiala by byc takze i kara smierci na obwinionych wyrzeczona.

Wlochy.

(Poslowie królewscy do Paryza. — Marszalek Latour. — Stosunki kościelne z Rosya. — Stan finansow rzymskich. — Uroczystosc w zakladzie „propagandy.“ — Wiadomosci biezace.)

Turyń, 21. stycznia. Hrabia Robilant i jenerał della Rocca adjutant królewski udali sie dzis do Paryza, zlozyc gratulacje Cesarzowi Napoleonowi w imieniu Króla Wiktora Emanuela. Dzis odbyl sie takze pogrzeb marszalka Latour, najstarszego jenerala armii piemontkiej.

Rzym, 13. stycznia. Jak wiadomo, przyrzekl Cesarz Alexander uwzględnic we wszystkim potrzeby katolickiego kościoła w Ro-

sy. Spodziewac sie, ze obietnica ta wejdzie wkrótce w wykonanie. P. Kiselew stoi w nieprzerwanych stosunkach z kongregacja dla nadzwyczajnych spraw kościelnych. Wygladaja tez rychlych waznych uchwal Cesarza Alexandra, a mianowicie przywiazuja wielkie znaczenie do swiezych depesz, ktore nadzwyczajny kurjer Sawow przywiozl temi dniami z Petersburga.

— Wiadomo jak dotkliwy cios zadala ostatnia rewolucja finansom kościelnym. Tem wieksze tez uznanie nalezy sie Jego Swiatobliwosci, ze prócz 2/3 mil. rewolucyjnych bonow obciagal takze skarb państwa cala ta suma dlugu, ktory republikański rzad rewolucyjny zaciagnal przymusowemi srodkami badz u osob prywatnych badz korporacji kościelnych. Ustanowiona do uregulowania tej sprawy w sierpniu 1849 komisja likwidacyjna przedlozyla po sześciu latach rezultat swej pracy, wszakze po dzien dzisiejszy nie mogla zamknac swych czynności, bo powstawaly mnogie zaloby na zapadle z jej ramienia uchwal. Obecnie wzywa edykt kardynala sekretarza stanu, aby wszyscy, co maja jeszcze pewne pretensje, zglosili sie w przeciagu sześciu miesiecy. Obwieszczenie to wywarlo pomyslnie wrazenie, bo przeciw uchwalom komisji likwidacyjnej dozwolono zarazem zanosic rekurs do wyzszej wladzy.

— Propaganda wiary (*propaganda fide*) obchodzila d. 10go stycznia festynem jezykowym uroczystosc Narodzenia Pańskiego. We wszystkich znanych jezykach wszystkich pieciu czesci swiata slawili i opiewali mlodzi misjonarze przyjscie zbawiciela. Sluchacze skladali sie niemal z takich samych roznorodnych zywiolow jak grono mlodych misjonarzy. Sama uroczystosc byla zarowno wzniosta jak uwielbienia godna potega duchowa, ktora w najrozmaitszych dyalektach wylewala sie z nowonawroconych serc chrześcijańskich. Zaden instytut Rzymu nie nosi tak wybitnego pietna uniwersalnego wplywu i dzialania a historia oswiaty w nieznanym podziśdzien krajach Afryki i Australii bedzie datowac swój pocatek od pierwszych wypraw tych misjonarzy.

— Jak donosza z Neapolu pod d. 11. b. m. rozwijaja wladze w dotknietych trzesieniem ziemi okolicach jak najwieksza gorliwosc, a mianowicie w zniszczonej zupełnie Poli postepuje tak ražno budowa barak, ze wyslane na tymczasowe schronienie mieszkancom namioty wojskowe nie beda juz wkrótce potrzebne. Przeszlo 200 osob postradanych odgrzebano przy zyciu zpod zawalonych gruzow.

Niemce.

(Towarzystwo dobroczynności s. Jana. — Popiersie Radetzkiego do Walhali. — Podroz księcia Alberta. — Obrady senatu frankfurckiego i prawodawczego zgrupowania.)

Mnichów, 20. stycznia. Jego Mość Król, bedac przekonany, ze w obecnej chwili jest najwazniejszym zadaniem, wesprzeć ubóstwo i zapobiedz nędzy i mnozeniu sie proletaryatu, dal dzialajacemu w tym zamiarze stowarzyszeniu s. Jana nowy dowód najwyzszej swej laski, gdyz na pomnozenie pierwiastkowego funduszu przeznaczyl temu towarzystwu znaczna sumę. — Z funduszow k. gabinetowej kasy jest przeznaczona suma 30.000 zlr., a na lata nastepne przyrzeczona jest kwota po 10 000 zlr. co roku. Tym datkiem wzniosta sie suma majatku stowarzyszenia na blisko 70.000 zlr. Stowarzyszenie s. Jana obejmuje wszystkie prowincje królestwa, a wiecej niz 600 pomniejszych stowarzyszen poswieca sie w polaczeniu z glównem stowarzyszeniem najrozmaitszym zamiarom dobroczynności.

— Jego Mość Król Ludwik wydal k. profesorowi Halbigowi zlecenie, zrobic do Walhali popiersie s. p. Feldmarszalka hrabi Radetzkiego z marmuru Kararyjskiego. Profesor Halbig robil popiersia Feldmarszalka juz dawniej i jeszcze za jego zycia.

— Z rozkazu Jego Mości Króla udal sie ksiazę Adalbert na Wiedeń i Tryest w podróz do Aten, zlozyc swemu najdosrojniejszemu bratu, greckiemu Królowi Ottonowi, najwyzsze zyczenia dwudziestopięcioletniej rocznicy wyladowania w Nauplii.

Frankfurt, 19. stycznia. Na ostatnim posiedzeniu naszego prawodawczego zgrupowania wzięto pod obrade przedmiot powszechnej wagi, względem zniesienia prawnej procentowej stopy. Senat zasnagnal w tym względzie zdania rozmaitych wladz, a mianowicie rachunkowego i rentowego urzedu izby handlowej, nareszcie apelacyjnego i miejskiego sadu. Te wszystkie wladze wyrazily sie za zniesieniem ustawy względem ograniczenia procentowej stopy. Senat jednak sadzi za potrzebne wstrzymac sie z tem az do uchwal ogólnego handlowego prawa, na co i prawodawcze zgrupowanie zgodilo sie.

Dania.

(Wnioski do adresu do Króla. — Fortyfikacja Kopenhagi.)

Kopenhaga, 20. stycznia. Przedlozony sejmowi duńskiemu wniosek sześciu deputowanych holztyńskich domaga sie, aby zgrupowanie uchwalilo nastepujacy adres do Króla:

„Aby J. M. Król, uwzględniajac dotkniete w mowie od tronu stosunki konstytucyjne, raczył sie naklonic, rozprawy obradujacego obecnie sejmu z uchyleniem wszystkich innych przedmiotow ograniczyc tylko na samych sprawach odnoszacych sie do budzetu państwa i dalszego biegu dzisiejszej administracji.“

Deputowani holztyńscy opieraja swój wniosek na wzmiance o stosunkach konstytucyjnych królewskiej mowy od tronu. Gdyby tez rzad zechcial sie przychylic do ich zadania, to dalby poznac temsamem, ze obecne stosunki konstytucyjne poczytuje za niezupełnie jeszcze zalawione. Wobec zas takiego stanu rzeczy mozna z góry przewidziec, jaki los spotka przedlozony sejmowi wniosek.

Wniesiony na sejmie projekt ministra wojny co do ofortyfikowania niektórych punktów kraju, wykazuje potrzebę obwarowania Kopenhagi od morza, utwierdzenia Friedericy i szaniec Diepler-skich i wzmocnienia pozycji nad Dannewirke w Szlezwiku i założenia baterii nadmorskich. Na obwarowanie stolicy potrzeba będzie w ogóle 3 mil. talarów, na całą tę sumę wypadnie w peryodzie finansowym od r. 1856 do 1860 tylko 160.000 talarów.

Rosya.

(Wyznaczenie nagrody z akademii nauk. — Hr. Esterhazy powrócił.)

Petersburg, 14. stycznia. Cesarsko-rosyjska akademia nauk wyznaczyła na uroczystym rocznym posiedzeniu w dniu 10go b. m. zadanie do nagrody, którego przedmiotem ma być zniesienie poddaństwa w rozmaitych państwach Europy, oraz i skutki tego zniesienia. Kwestya gospodarcza ma być najgłówniej wyszczególniona, niezaniebując jednak prawnej i socyalnej kwestyi. Powolne wykupienie się chłopów, stopniowe przejście do samodzielności i do prawa gruntowej własności, mają być głównym celem tych badań. Porównane mają być środki, jakich wszędzie użyto, jakie wywarły skutki na stan właścicieli dóbr, włościan i państwa, a wszystko ma być ściśle zbadane i na danych historycznych, statystycznych porównawczą metodą oparte. Nagroda za odpowiednie rozwiązanie tego zadania, z uwzględnieniem największej ilości europejskich krajów, oznaczona jest na 500 dukatów. Zaś rozprawy obejmujące pojedynczy tylko albo kilka krajów, mają prawo tylko do 100 albo 200 dukatów. Termin do 13. marca 1860 roku.

— Dziennik *Journal de St. Petersburg* donosi: Pod dniem 9. b. m. c. k. poseł hrabia Esterhazy po swym powrocie był na osobnej audyencji u Jego Mości Cesarza Alexandra.

Montenegro.

(Wiadomości bieżące z Czernogóry i pogranicza.)

Kattaro, 14. stycznia. Czernogórski oficer, który miał zlecenie księżny Darinki, zawieźć kwotę 60.000 złr. szwagrowi do Ko-fu. powrócił do Cetynii dopełniwszy zlecenia. Przełożeni w czarnogórskich Nahiach ściągają nowo rozpisane podatki z nieludzką surowością. Podatki z Kuci i Wasowie już podniesiono. Ponieważ Rosya uchyla się zupełnie od obecnego rządu w Cetynii, więc książę Danił zwrócił się powtórnie do Cesarza Napoleona z prośbami o wsparcie. Jego francuski sekretarz Delarue bawi obecnie w misyi w Paryżu. Porozumiał się z kilkoma redakcyami dzienników, i przesyła im korespondencye z Cetynii, które wystawiają księcia Danił. Syn prezydenta senatu Mirko jest na wychowaniu w francuskim zakładzie i kosztem rządu utrzymywany; i dla innej młodzieży są takie miejsca otwarte. Tak samo dzieje się i w Więdnii, gdzie Jego Mość Cesarz młodego Czernogórcę Radonicza zezwolił przyjąć do Więdnieskiego zakładu naukowego. Tym tylko sposobem wprowadzi się powoli cywilizacya do Czernogóry.

Turecki komisarz Azi Basza przybył do Sarajewa i udeje się do Mostar. Oddział korpusu z armii Achmeta Baszy wyruszył z Nowego Bazaru do Bosna Seraju. Ponieważ rozeszły się wieści, że turecka brygada wzmocni także i niektóre serbskie warownie, gdzie Turcy posiadają prawo trzymania załogi, więc regularne serbskie wojsko z obwodu Kragujewac ustawiono w obserwacyi na granicy. Nieporozumienia między Serbami a Turkami są co raz jawniejsze. Turcyccy urzędnicy w Bośni bronią w bardzo szlachetny sposób chrześcijańskich rajów od napaści tureckich właścicieli dóbr. Podobnego postępowania można się było spodziewać po szlachetnym sposobie myślenia Azi Baszy.

Turcyja.

(Projekt banku.)

Nowy finansowy projekt Porty, znany z ostatniej telegraficznej depeszy z Lewanty, zasadza się na założeniu banku zawisłego od ministerium finansów. Ten bank składałby się z jednego gubernatora, wicegubernatora i dziesięciu dyrektorów, wybranych z grona najzamożniejszych bankierów stolicy. Od dnia 15. marca b. r. ma być ta kasa upoważniona wydać półtrzydziestu miliona tureckich lirów ufundowanych i 6 procent niosących z umorzeniem po 2 procenta. Te dwa procenta umorzyłyby dług w ciągu 24 lat. Czynsze i umorzenie będą w tureckich lirach po 100 piastrow wyplacane, i na dochodach z celnym komor Konstantynopola i na podatkach aż do wysokości 150 milionów rocznie zapewnione. Cały rozchód będzie w dwóch latach ukończony, i bank będzie w stanie nietylko pościągać z obiegu czynsze, niosące kaimy i sehimy, równie jak nieocynszowane kaimy, ale oraz umorzyć długi rozmaitych władz i cywilnej listy. Dziesięcioprocentowe sehimy będą wymieniane dnia 15go marca, ośmioprocentowe zaś, których termin wypłaty następuje po półtrzydziestu roku, mogą być zaraz albo dopiero po upływie terminu wymieniane. Nowe certyfikaty banku są podzielone na rozmaite serie, w francuskim i tureckim języku z pieczęcią i podpisem ministra finansów, równie jak z podpisami trzech dyrektorów kasy. Rząd obowiązuje się kwotą potrzebną do spłacenia czynszów i umorzenia spłacać w tureckich lirach do kasy kredytowej na 14 dni przed upływem terminu. W każdym roku odbędzie się ciągnięcie jednej seryi. Dyrektorowie nie mogą pod żadnym warunkiem pozwalać, aby znajdującą się w banku sumę do innych działań używać, gdyż za przepisane użycie rządowych wkładek są odpowiedzialni. Od dnia 15. marca będą kaimy i sehimy znikać z obiegu, i tylko certyfikaty

będą w kursie. Z tych mają być wydane 40procentowe asygnacye po 5 tureckich lirów, 30procentowe po 10 lirów, 20proc. po 20 lirów, 5proc. po 50 lirów i 5proc. po 100 lirów.

A z y a.

(Pocztą indyjską z 24. grudnia.)

Pocztą indyjską *Bombay Gazette* z 24. grudnia donoszą: Kilka dni upłynionych od czasu odejścia ostatniej poczty nie przyniosły nic nowego, tylko niektóre bliższe szczegóły z dawniejszych potyczek. Wszystkie wiadomości z okolicy Cawnpore potwierdzają pierwsze doniesienie, że sir Collin Campbell przybył pod Luknow właśnie w najstosowniejszej chwili, inaczej byłoby nas okropnie dotknęło nieszczęście. Już i tak nadraciliśmy z powagi, nie mówiąc o stracie w ludziach i w materyale. Jednakże dotychczas za nie nie rzeczymy, nie wiedząc dokładnie, co tam się działo. Szczęściem położenie się zmieniło, i to jest niezawodna, że brygadier Hope Grant zadał ostatni cios kontyngensowi gwaliorskemu, który sir Collin Campbell już woprzód na głowę poraził. Według opowiadania indyjskiego posłańca zdaje się, że sir Collinowi udało się dnia 6. grudnia użyć wojennego podstępu, to jest pod pozorem, że uchodzi, wywabić rozochoconych buntowników z obozu, i odciawszy ich nagle, uderzył na nich w równym czasie z frontu i z zaplecza.

Silny zastęp z Delhów pod rozkazami brygadiera Seaton, który przybył do Allygurh, stanie zapewne w tem miejscu główną kwaterą, ażeby w przyległych okolicach pokój przywrócić; do czego załoga w Agrze jest za słabą. Do Delhów przybyło 4. grudnia lewe skrzydło pierwszego batalionu Belooch pod dowództwem porucznika Beville i stanęli kwaterą w sławej Jumnie Musjid (mezzecie). Ale nie długo tam zabawia, batalion ten połączy się zapewne z wyprawionym do Rohilkundu zastępem, który sam jest za słaby, ażeby dzielnie ukrocić rokoszom Rohilkundzkich. — Za kilka dni ma się rozpocząć proces Króla. Z listu Mr Montgomery o przestępcach i osadzeniu dziesięciu Sikh-Sepojów z 23. pułku bengalskiej piechoty krajowej dowiadujemy się, że porazona przez Greathed 10. października zbrojna siła liczyła około 1300 ludzi, i nie należała, jak sądzono, do kontyngensu Gwaliorskiego, lecz składała się po większej części z 23 pułku krajowej piechoty Mhowskiej. tudzież z 400 Ghazeeów i 200 Sowarów. Gdy rokoszanie ci usłyszeli, że załoga w Agrze jest mała i zamknięta w forte, nabrali ochoty zająć Agrę dla rabunku miasta; przybywszy na tę stacyę, ujrzeli się nagle obskoczeni wojskiem Delhijskim, którego się wcale nie spodziewali, i naturalna, że zostali pobici. Zresztą zdziwienie to zdawało się być wzajemne. — Jak piszą z Cawnpore 29 listopada, pułk grenadyerów korpusu Gwaliorskiego został zupełnie zniszczony, gdy szedł ustępującego na pozór nieprzyjaciela aż na wystrzał jego dział polnych; 800 poległych i rannych zostawił na placu. Naczelnym wodzem rokoszania ma być szwagier Nena Sahiba. Inna wiadomość wspomina, że brat Nena Sahiba, nazwiskiem Balla Sahib został ranny i schronił się do fortu Calpee. Włościanie nie dawali żadnemu z uciekających buntowników przytułku. Walka między Anglikami i rokoszaniem trwała od 26. po 30. listopada nieprzerwanie. Sir Collin Campbell nie bardzo łatwą miał tam przeprawę.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 25. stycznia. Książę Adalbert Bawarski przybył tu wczoraj pociągami z Wiednia. Równocześnie nadjechali także fml. hr. Paar, rotmistrz książę Meternich i porucznik baron Prokesch. Książę Adalbert udaje się do Nauplii na pokładzie paropływu „Dunaj“ a fml. Paar z swym orszakiem na pokładzie paropływu „Arcyksiążę Fryderyk.“

Medyolan, 24 stycznia. J. M. najdostojniejszy Arcyksiążę jeneralny gubernator podziękował własnoręcznie pismem hrabiemu Nowa za przystrojenie kościoła katedralnego podczas uroczystości żałobnych.

Paryż, 25. stycznia. Królowa Audhy umarła w Paryżu, (ob. pod Francją). Projekt ustawy co do składania przysięgi kandydatów wyborczych ma zawotować senat. Cesarz przyjmował wczoraj księcia Lichtensteina, który przybył z listem gratulacyjnym Cesarza Franciszka Józefa. Na posłuchanie towarzyszyli księciu baron Hübner i dwóch przydanych mu do boku oficerów.

Korsarze afrykańscy złupili d. 15. b. m. dwa okręta kupieckie, a między temi jeden austriacki.

Turyń, 23. stycznia. Pierwszy adjutant królewski jeneralporucznik hrabia dela Rocca odjechał z własnoręcznym listem króla Wiktora Emanuela do Cesarza Napoleona do Paryza. W Turynie otwarto subskrybcyę, aby za pośrednictwem sardyńskiego posła margrabiego de Villamarina doręczyć bukiet z kwiatów Cesarzowej Eugenii.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 26. stycznia. Na wczorajszy targ przypędzono z Gologór 18 sztuk, z Rozdotu 3 stada po 14, 12 i 14 szt., z Krzywczyc 18, z Dawidowa 2 stada po 30 i 10, z Bóbrki 25, z Żółkwi 21 i z Kamionki 20 sztuk, — razem 182 sztuk bydła rzeźnego. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 160 wotów na potrzeb miasta i płacono za sztukę, którą szacowano na 250 zł

mięsa i 26 łoju, 44r.40k.; wół zaś, mogący ważyć 330 łoju i 46 łoju, kosztował 57r. mon. konw.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w pierwszej połowie stycznia na targach w obwodach: lwowskim, zółkiewskim, samborskim, przemyskim, sanockim i brzezańskim.

	O b w ó d											
	Lwów		Zółkiew		Sambor		Przemysł		Sanok		Brzeżany	
	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.
Mec pszenicy	2	20	2	29	2	30	2	20	2	46	2	19
„ żyta	1	26	1	31	1	41	1	25	1	40	1	45
„ jęczmienia	1	9	1	21	1	3	1	16	1	24	1	7
„ owsa		47		54		38		58		56		43
„ hreczki	1	17	1	25	1	54	1	43				19
„ kukurudzy												50
„ ziemniaków		33		34		39		42		46		39
Cetnar siana		46		58	1	12	1		1			50
„ wełny							35				110	
„ nasienia konicza							25				60	
Sąg drzewa twardego	7	10	5	24	6	15	8	23	6	7	5	45
„ „ miękkiego	5	34	4	24	4	14	6	23	4	2	4	23
Funt mięsa wołowego		5 ¹ / ₆		4 ¹ / ₄		4 ¹ / ₅		5 ³ / ₅		5 ² / ₅		4 ³ / ₈
Mas okowity		24		24		55		35		34		23

Kurs lwowski.

Dnia 27. stycznia.

	mon. konw.	gotówka		towarem	
		zr.	kr.	zr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	44	4	46
Dukat cesarski	„	4	46	4	50
Półimperyal zł. rosyjski	„	8	16	8	20
Rubel srebrny rosyjski	„	1	36 ¹ / ₂	1	37 ¹ / ₂
Talar pruski	„	1	32 ¹ / ₂	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	„	—	—	—	—
Galic. listy zastawne za 100 zlr.	bez kuponów	79	—	79	30
Galic. listy zastawne za 100 zlr.	„	77	55	78	30
5% Pożyczka narodowa	„	83	20	84	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 27. stycznia.

	zlr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ sprzedał „ „ 100 po	80	—
„ dawał „ „ za 100	79	30
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kuponu od 100 zlr.	—	17 ¹ / ₈

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84¹/₂—84⁵/₈. Pożyczka z r. 1851 S.B. 5% 93—94. — Lomb. wen. pożyczki z 5% 96—96¹/₂. Obligacje długu państwa 5% 82—82¹/₈, det. 4¹/₂% 71¹/₄—71¹/₂, det. 4% 64¹/₂—64⁵/₈, detto 3% 50—50¹/₂. detto 2¹/₂% 41—41¹/₂, detto 1% 16¹/₄—16¹/₂. Oblig. Głogń. z wypłatą 5% 97. — Detto Gedenburgs. z wypłatą 5% 96 — Detto Peszi. 4% 96 — Detto Medyel. 4% 95 — Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88¹/₄—88¹/₂, detto węgier. 79—79¹/₂, detto galic. i siedmiogr. 78—78¹/₂. detto innych krajów koron. 85¹/₂—86¹/₂. — Oblig. bank. 2¹/₂% 63—64. Pożyczka loter. z r. 1834 340—342. Detto z roku 1839 125—125¹/₄. Detto z r. 1854 106¹/₂—106³/₄. Renty Como 16—16¹/₄. Galic. list. zastawne 4% 78—79. Półn. Oblig. Prior. 5% 86³/₄—87. — Głognickie 5% 80—81. Obligacje Dun. żegluga par. 5% 85—85¹/₂. Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 87—88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po

500 frank. za szt. 111—112 Akcyi bank. narodowego 979—980. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 243—243¹/₄. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 123³/₄—124. Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej kol. 232—233. Detto półn. kolei 182³/₈ — Detto tow. kol. żel. za 590 frank. 310¹/₂—310¹/₂. Detto kolei ces. Eliz. po 200 zlr. z wpłatą 30% 102¹/₂—102³/₄. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 95¹/₄—95³/₈. — Detto cisiańskiej kolei żel. 100³/₄—101. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 260¹/₂—261. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 193¹/₂—196. Detto losy tryest. 105—105¹/₂. Detto tow. żegl. parowej 542—544. Detto 13. wydania 101—101¹/₄. Detto Lloydów 375—377. Peszi. mostu łańcuch. 66—61. Akcyje młyna parowego wiedeń. 60—62. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19—20. Detto 2. wydania 29—30. Esterhazego losy 40 zlr. 78¹/₂—79 Windischgrätz losy 24³/₄—25. — Waldsteina losy 27—27¹/₄. — Keglevicha losy 15¹/₂—15³/₄. Ks. Salma losy 43—43¹/₂. St. Genois 38—38¹/₄. Palfego losy 40—40¹/₂. Clarego 39³/₄—40.

Amsterdam 2 m. 88¹/₂ l. Angsburg Uso 106³/₄. — Bukareszt 31 T. 267. — Konstantynopol 31 T. — Frankfurt 3 m. 106 l. — Hamburg 2 m. 78. — Liwurna 2 m. 104¹/₂. — Londyn 3 m. 10—21. — Medyolan 2 m. 104³/₄. — Paryż 2 m. 123³/₄. — Cesarzkich ważnych dukatów agio 8. — Napoleons'dor 8 16—17. Angielskie Sover. 10 21—22. — Imperyal Ros. 8 25—26.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 27. stycznia.

Oblig. długa państwa 5% 82; losowane obligacje 5% —; obligacje długa państwa 4¹/₂% —; 4% —; 3% —; 2¹/₂% —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 126⁷/₈; z r. 1854 107; pożycz. nar. z r. 1854: 8a. Oblig. banku —. Akcyje bankowe 980. Akcyje zakładu kredytowego 240¹/₂. Akcyje kolei półn. po 1000 zlr. 1817¹/₂. Austr.-franc. akcyje kolei żelazn. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą —; — kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcyje kolei nadeiskiej —. Kolej cesarszowy Elzbiety —. Kolej połud.-półn. komunikacyjna 191¹/₂. Akcyje żegluga parowej na Dunaju po 500 zlr. 544¹/₂. Akcyje żegluga parowej Lloydów po 500 zlr. —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskompowego po 500 zlr. 618³/₄. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. 88³/₄; detto innych krajów koron. —; detto galic. 78¹/₂. detto węgierskie 79¹/₄. Amsterdam —. Angsburg 106³/₄ l. Bukareszt 268. Konstantynopol 480. Frankfurt 105³/₄. Hamburg 78. Lipsk —. Liwurna —. Londyn 10.20. Medyolan —. Marsylia 123¹/₂. Paryż 123³/₄. Agio duk. ces. 7⁷/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Wierzbicki Jul., z Kutkorza. — Mniszek Tytus, z Rosyji.
Hotel angielski: PP. Wolschin Mik., ces. ros. sekret. kolejal., z Paryża — Dwernicki Alex., adwokat kraj., z Radziechowa. — Torosiewicz Mich., z Połtwy — Szafranski Jan, kanonik, z Mościsk — Malinowski Lub., z Ostrowczyka polnego. — Rodkiewicz Sew., z Lipska.
Do domu prywatnego: P. Bilski Jul., z Rychcei.

Wychęchali z Lwowa.

Dnia 27. stycznia.

PP. Abancourt Ksaw, do Dublin. — Bogdanowicz Józef do Rekliniec — Nawarski Jan, do Brzozowa. — Rozwadowski Włod., do Nowosiółek. — Romer Hier., do Grabowieniec. — Stanek Wacl., do Rzedowice — Stanek Jan, do Wiszenki. — Szybiński Wiktor i Stan, do Maanstrzerzec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 26. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	332.75	— 99°	94 8	południowy sł.	pochmurno
2. god. popoł.	332.26	— 45°	90 9	półn-zach.	„
10. god. wiecz.	331.64	— 50°	94 4	zachodni	„

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: „Martha.“
Jutro na scenie polskiej: „Zebraeczka.“ Dramat w 5 aktach z francuskiego, przekładu J. N. Kamińskiego.

KRONIKA.

Grecko-katolicka Lwowska Metropolitalna Kapituła podaje do wiadomości, że za duszę s. p. Jego Eminencyi Najprzewielebniejszego JM. Ks.

Michała Lewickiego,

Kardynała Presbytera św. R. K.,

grecko-kat. Metropolite Halickiego, Arcybiskupa Lwowskiego, Biskupa Kamienieckiego, Jego c. k. Apost. Mości rzeczywistego tajnego Radzcy, Kawalera c. k. austriackiego wielkiego krzyża Leopolda, Prymasa królestw Galicji i Lodomerji, Doktora Teologii itd., zmarłego w Uniowie na dniu 14. stycznia 1858 i tamże na dniu 21. b. m. pogrzebanego, odprawiać się będzie trzydniowe żałobne nabożeństwo w gr. kat. Metropolitalnej Cerkwi Św. W. M. Jerzego w następującym porządku:

Dnia 28. b. m. o 8. godzinie ormiańskie, o 9. łaćskie, a o 10 godzinie grecko-katolickie, a funkcyonować będą sami Najprzewielebniejsi JM. Ks. Arcypasterzy wszystkich trzech obrządków.

Dnia 29go b. m. o 9. godzinie będzie funkcyonować gr. kat. Metropol. Kapituła. Dnia 30. b. m. o 9. godzinie będzie funkcyonować kler parochialny archikatedralny.

— Do dziennika „Krakauer Zeitung“ donoszą, że w Sierszy, powiecie Jaworzno, Krakowskiego obwodu, dało się także czuć trzęsienie ziemi w kierunku z północy na południe. Trwało dwie do trzech minut.

— Telegraficzna linia na wyspie Jawy, ukończona w październiku 1856 r. między Batawią a Buitenzorg, pociągnięta została aż do Soerabaya w pobliżu wyspy Madury. W Batawii, Buitenzorg, Cheribon i Samarang urządzono telegraficzne stacje, i otwarto na publiczny obrót. Ustawy względem korespondencji na tych liniach zaprowadzono w ogólności według systemu niemiecko-austriackiego towarzystwa telegraficznego. Dalsze stacje mają być otwarte: w Tjanjor, Bandang, Tagal, Pekalongan, Japara, Rembong i Soerabaya. Nareszcie pozwolono założyć następujące linie: 1) Z Batawii na Serang do Anjer, 2) z Batawii na Poerwakarta i Indramayoe do Cheribonu, 3) z Bandongu na Malembong, Indjechiang, Bandjoemas, Gambong, Poerworedjo, Magelang i Ambarawa do Samarangu, z uboczną linią z Banjoemas do Fjilatjap, 4) z Magelangu na Djokjokarta, Soerakarta, Madjoen i Kediri do Soerabaya, z uboczną linią z Soerakarta do Willem I., 5) z Soerabaya na Pasoerwang i Bezoekie do Banjoewangie na ostatnim wschodnim krańcu wyspy nad gościńcem Bali.

— W Rosyi, z wyłączeniem Polski i Finlandyi, wychodzi obecnie 179 peryodycznych pism, podczas gdy w 1845 roku wychodziło tylko 136. Przybytek przypada najgłówniej na obydwa główne miasta, gdyż w Petersburgu wzrosła liczba czasopismów i dzienników z 57 na 82, a w Moskwie z 10 na 15. — Z tych 179 dzienników wychodzi 132 w rosyjskim języku, 3 w rosyjskim i niemieckim, 1 w rosyjskim i polskim, 8 w francuskim, 26 w niemieckim, 3 w angielskim, 1 w włoskim, 1 w polskim, 1 w letyckim i 2 w gruzyjskim języku.